2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Türkiye; **36°–42° kuzey paralelleri** ile **26°–45° doğu meridyenleri** arasında yer alır. Topraklarının büyük bölümü Asya'daki Anadolu'da, küçük bir bölümü Avrupa'daki Trakya'dadır. Kuzeyinde Karadeniz, batısında Ege Denizi, güneyinde Akdeniz vardır.

a) Türkiye'nin bulunduğu yarım küreleri yazınız. **6 p**

b) Türkiye'nin hem Asya hem Avrupa kıtasında toprağı olmasının ülkemize sağladığı bir yararı yazınız. **7 p**

c) Metne göre Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili olmasının ülkemize sağladığı bir yararı yazınız. **7 p**

2. **Rize:** Her mevsim bol yağış alır. Dağlar denize paraleldir, arazi çok engebelidir. Yamaçlarda çay bahçeleri vardır; evler birbirinden uzak, dağınık hâldedir.
Konya: Geniş ve düz ovaları vardır. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk geçer. Buğday gibi tahıllar yetiştirilir; evler bir arada, toplu hâldedir.

a) Rize'de çay tarımının yapılabilmesini sağlayan doğal özelliği yazınız. **6 p**

b) Rize'de evlerin dağınık olmasının doğal nedenini açıklayınız. **7 p**

c) Konya'da tahıl tarımının yaygın olmasının nedenini metne dayanarak açıklayınız. **7 p**

3. **Nevruz**, Türk dünyasında her yıl 21 Mart'ta baharın gelişi olarak kutlanır. Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan gibi pek çok ülkede insanlar bu günde ateş üzerinden atlar, yumurta boyar, şenlikler düzenler.

a) Nevruz'un birçok Türk ülkesinde benzer biçimde kutlanması neyi gösterir? **8 p**

b) Türk ülkelerinin Nevruz şenliklerini birlikte düzenlemesinin aralarındaki iş birliğine katkısını yorumlayınız. **12 p**

4. Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY), her yıl Türk dünyasından bir şehri **Türk Dünyası Kültür Başkenti** olarak seçer. Örneğin 2022 yılında Bursa bu unvanı almıştır. Seçilen şehirde yıl boyunca Türk dünyasından sanatçıların katıldığı konserler, sergiler ve şenlikler düzenlenir.

a) Bu uygulamanın amacını metne dayanarak yazınız. **10 p**

b) Bir öğrenci olarak Türk dünyasıyla kültürel bağların güçlenmesine nasıl katkı sağlayabileceğinizi iki örnekle açıklayınız. **10 p**

5. Abbasiler döneminde Bağdat'ta kurulan **Beytülhikme**, bir kütüphane ve bilim merkeziydi. Burada Yunanca, Farsça ve Hintçe bilim kitapları Arapçaya çevrildi. Bu merkezde çalışan bilginlerden **Harezmî**, cebir alanında önemli bir eser yazdı. Bugün kullandığımız "algoritma" kelimesi onun adından gelmektedir.

a) Beytülhikme'de yapılan çalışmalardan birini yazınız. **6 p**

b) Harezmî'nin bilime katkısını metne dayanarak yazınız. **6 p**

c) Eski bilim kitaplarının çevrilip korunmasının insanlığa katkısını yorumlayınız. **8 p**